

מסכת עדיות

פרק ד

א. אלו דברים מקלי בית שמאי ומחמרי בית הלל. ביצה שנולדה ביום טוב, בית שמאי אומרים, תאכל. ובית הלל אומרים, לא תאכל. בית שמאי אומרים, שאר בכזית וחמץ בככותבת. ובית הלל אומרים, זה וזה בכזית:

ב. בהמה שנולדה ביום טוב, הפל מודים שהיא מתרת. ואפרוח שניצא מן הביצה, הפל מודים שהוא אסור. השוחט חיה ועוף ביום טוב, בית שמאי אומרים, יחפור בדקר ויכסה. ובית הלל אומרים, לא ישחט אלא אם כן היה לו עפר מוכן. ומודים שאם שחט, שייחפור בדקר ויכסה. שאפר כירה מוכן הוא:

ג. בית שמאי אומרים, הבקר לעניים, הבקר. ובית הלל אומרים, אינו הבקר, עד שייבקר אף לעשירים כשמתה. כל עמרי השדה של קב קב, ואחד של ארבעה קבין, ושכחו, בית שמאי אומרים, אינו שכחה. ובית הלל אומרים, שכחה:

ד. העמר נְשֵׁהוּא סָמוּךְ לַגִּפָּה וְלַגְדִּישׁ וְלַבָּקָר וְלַכִּלִּים, וְשָׁכָחוּ, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵינוֹ שָׁכָחָה. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, שָׁכָחָה:

ה. פָּרֶם רִבְעִי, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵין לוֹ חֹמֶשׁ וְאֵין לוֹ בַּעוֹר. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, יֵשׁ לוֹ חֹמֶשׁ וְיֵשׁ לוֹ בַּעוֹר. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, יֵשׁ לוֹ פָּרֶט וְיֵשׁ לוֹ עוֹלָלוֹת, וְהַעֲנִיִּים פּוֹדִים לַעֲצָמָן. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, כָּלוּ לַגָּת:

ו. חֲבִית נָשׁל זֵיתִים מְגֻלְגָּלִים, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵינוֹ צָרִיף לְנֶקֶב. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, צָרִיף לְנֶקֶב. וּמוֹדִים, שְׂאֵם נֶקֶבָה וּסְתָמוּהָ שְׁמֵרִים, נְשִׁיא טְהוֹרָה. הַסֹּף בְּשֶׁמֶן טְהוֹר וְנֹטְמָא, יֵרֵד וְטָבֵל, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אַף עַל פִּי נְשִׁהוּא מְנִיטָר, טְהוֹר. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, כְּדֵי סִיכַת אֶבֶר קָטָן. וְאֵם הָיָה שֶׁמֶן טָמֵא מִתְחַלְתּוֹ, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, כְּדֵי סִיכַת אֶבֶר קָטָן. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, מִשְׁקָה טוֹפֵחַ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מְשׁוּם בֵּית הֵלֵל, טוֹפֵחַ וּמִטְפִּיחַ:

ז. הָאִשָּׁה מִתְקַדְנֶשֶׁת בְּדִינָר וּבְשֹׁנָה דִּינָר, כְּדַבְּרֵי בֵּית שְׁמַאי. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, בְּפְרוּטָה וּבְשֹׁנָה פְרוּטָה. וְכַמָּה הִיא פְרוּטָה, אֶחָד מִשְׁמִנָּה בְּאֶסֶר הָאִיטְלָקִי. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, פּוֹטֵר הוּא אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגִט יָשׁוּן, וּבֵית הֵלֵל אוֹסְרִין. אֵיזְהוּ גִט יָשׁוּן. כָּל שְׁנֵת־יָחִד עֲמָה אַחֵר נִשְׁכָּתְבוּ לָהּ. הַמְגַרֵּשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ וְלָנָה עֲמוֹ בְּפִנְדָּקִי, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵינָה צָרִיכָה מִמֶּנּוּ גִט שְׁנִי. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, צָרִיכָה

מִמֶּנּוּ גַט שְׁנִי. אִימָתִי, בְּזִמָּן שְׁנִתְגַּרְשָׁה מִן הַנְּשׂוּאִין. אָבֵל אִם
נִתְגַּרְשָׁה מִן הָאֲרוּסִין, אֵינָה צְרִיכָה מִמֶּנּוּ גַט שְׁנִי, מִפְּנֵי שְׂאִין לְבוֹ
גַם בָּהּ:

ח. בֵּית שְׂמַאי מְתִירִין אֶת הַצָּרוֹת לָאֲחִים, וּבֵית הֵלֵל אוֹסְרִין.
חֲלָצוֹ, בֵּית שְׂמַאי פּוֹסְלִין מִן הַכֶּהֱנָה, וּבֵית הֵלֵל מְכַשִּׁירִין. נִתְיַבְמוּ,
בֵּית שְׂמַאי מְכַשִּׁירִין, וּבֵית הֵלֵל פּוֹסְלִין. וְאַף עַל פִּי שְׂאֵלוֹ פּוֹסְלִין
וְאֵלוֹ מְכַשִּׁירִין, לֹא נִמְנָעוּ בֵּית שְׂמַאי מִלְשֹׂא נָשִׁים מִבֵּית הֵלֵל, וְלֹא
בֵּית הֵלֵל מִלְשֹׂא נָשִׁים מִבֵּית שְׂמַאי. וְכָל הַטְּהָרוֹת וְהַטְּמָאוֹת שֶׁהֵיוּ
אֵלּוֹ מִטְּהָרִין וְאֵלּוֹ מִטְּמָאִין, לֹא נִמְנָעוּ לִהְיוֹת עוֹשִׂים טְהָרוֹת אֵלּוֹ עַל
גַּב אֵלּוֹ:

ט. שְׁלִשָּׁה אֲחִים, שְׁנַיִם מֵהֶם נְשׂוּאִים לְשְׁתֵּי אֲחִיוֹת וְאֶחָד מִכֶּנֶּה,
מֵת אֶחָד מִבְּעָלֵי אֲחִיוֹת וְעָשָׂה בָּהּ מִכֶּנֶּה מֵאַמֵּר, וְאַחֵר כָּךְ מֵת אֲחִיו
הַשְּׁנִי, בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים, אֲשֶׁתּוֹ עִמּוֹ, וְהִלָּה תֵּצֵא מִשּׁוֹם אָחוֹת
אֲשֶׁה. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, מוֹצִיא אֶת אֲשֶׁתּוֹ בְּגִט וְחִלְיָצָה, וְאֵת אֲשֶׁת
אֲחִיו בְּחִלְיָצָה. זֶה הִיא שְׂאֵמְרוֹ, אִי לוֹ עַל אֲשֶׁתּוֹ וְאִי לוֹ עַל אֲשֶׁת
אֲחִיו:

י. הַמְדִּיר אֶת אֲשֶׁתּוֹ מִתְּשֻׁמִּישׁ הַמָּטָה, בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים, שְׁתֵּי
שָׁבָתוֹת. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, שָׁבָת אַחַת. הַמְּפָלֶת לְאוֹר שְׁמֹנִים
וְאַחַד, בֵּית שְׂמַאי פּוֹטְרִין מִן הַקֶּרְבָּן, וּבֵית הֵלֵל מְחַיְבִין. סָדִין

בְּצִיצִית, בֵּית שְׁמַאי פּוֹטְרִין, וּבֵית הֵלֵל מְחִיבִים. כָּל־כָּלֶת הַשָּׁבֶת,
בֵּית שְׁמַאי פּוֹטְרִין, וּבֵית הֵלֵל מְחִיבִין:

יא. מִי שֶׁנָּדַר נְזִירוֹת מְרֻבָּה וְהַשְׁלִים נְזִירוֹתוֹ וְאַחֵר כָּךְ בָּא לְאַרְץ,
בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, נָזִיר שְׁלֹשִׁים יוֹם. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, נָזִיר
בְּתַחֲלָה. מִי שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי כִּתֵּי עֵדִים מְעִידוֹת אוֹתוֹ, אֵלּוּ מְעִידִים שֶׁנָּדַר
שְׁתֵּים וְאֵלּוּ מְעִידִים שֶׁנָּדַר חֲמִשָּׁה, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, נִחְלָקָה
הָעֵדוּת וְאֵין כָּאֵן נְזִירוֹת. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, יֵשׁ בְּכָלֶל חֲמִשָּׁה שְׁתֵּים,
שִׁיהִיָּה נָזִיר שְׁתֵּים:

יב. אָדָם שֶׁהוּא נָתוּן תַּחַת הַסֶּדֶק, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵינוֹ מֵבִיא
אֶת הַטְּמָאָה. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, אָדָם חָלוּל הוּא, וְהֵצֵד הָעֲלִיּוֹן
מֵבִיא אֶת הַטְּמָאָה: